

AMIGOS DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2, — met vooruitbetaling.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10. —

Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAI, N.º 129

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.

Su prijs di abonnement ta fl. 2, — pa tres luna pagar pa dilanti.

Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10, — pa anja.

Un number só fl. 0,20.

Curaçao, 3 Juni.

Een welsprekend woord.

De heer Brunetière, de bekende schrijver en directeur van de *Revue des Deux Mondes*, heeft een paar maanden geleden te Besançon een rede gehouden, welke als een nieuw bewijs van zijn geleidelijken terugkeer tot de Moederkerk kan worden beschouwd.

Sinds hij tot de erkenning kwam, dat de wetenschap, welke het geloof wilde verdringen, bankroet heeft geslagen, wordt zijn blik steeds klaarder, zijn geest steeds vuriger voor den waren godsdienst. En vooral richt hij thans zijn welsprekend woord tegen hen, die den godsdienst van dogma en Kerk trachten te scheiden.

Daar zijn er inderdaad velen — ook onder ons — die in pathetische termen kunnen uitweiden over den godsdienst van het hart, maar het dogmatiek geloof met den boze heeten. Moest men op hun woord afgaan, dan waren het dogma en het bovennatuurlijk geloof juist de dood voor de ware religie.

De heer Brunetière heeft in zijne rede te Besançon deze voorstelling naar verdienste geëeseld.

„Ik weet niet,” zeide hij, „wat er onverschillig van welken godsdienst zou overblijven, wanneer men het bovennatuurlijk, het dogma en de discipline wegneemt. Ik vrees echter, dat alsdan het tegenovergestelde van allen godsdienst zou worden verkregen.”

Terecht mocht de heer Brunetière constateeren, dat men zulks al

meer en meer begint te erkennen. En evenzo zijn op een ander punt de oogen opengegaan. Nog slechts weinige jaren geleden, zeide de bekende redenaar, gold het ongelooft als een bewijs van vrijheid, van breedheid, van onbevangenheid des geestes. De negatie van het bovennatuurlijke heette in dien tijd de onmisbare voorwaarde van verlichting en wetenschap. Overmoedig, omdat men iets meer wist dan onze vaders, ging men er groot op alle mysterie te hebben vernietigd, opgeheven, belachelijk gemaakt. Het Voltairianisme oefende nog steeds een overwegenden invloed uit en het behoorde tot den goeden toon het te belijden.

„Wanneer gij weten wilt, wat hiervan geworden is,” zeide spreker, „dan verwijs ik u, mijne heeren, naar het werk van Balfour over de *grondslagen des geloofs*, dan verwijs ik u naar de verklaringen, zoo herhaaldelijk door Pasteur afgelegd en zelfs naar de *notes* van Proudhon over *La Vie de Jésus* van Renan. Omringd als wij zijn door duisternissen, die dichter schijnen te worden, naarmate wij ijveriger trachten ze met ons oog te doorboren, is men geëindigd met te erkennen, dat het meest oprechte, het nederigste en tevens hoogste geloof kan samengaan met de meest uitgebreide en ook meest moderne wetenschap.”

Prachtig getuigenis van een man, die zelf jaren lang getracht heeft aan te toonen, dat geloof en wetenschap elkander te cenemale uitsluiten! Op ironische wijze spreekt hij thans over hen, die nog het slachtoffer zijn van den hoogmoed der

rationalisten. Zij vertegenwoordigen een ander tijdperk! Het zijn achterlijke lieden. Maar de beweging, waarvan wij thans de gelukkige verschijnselen aanschouwen, zullen zij niet tegenhouden.

Er zijn ongetwijfeld lieden, die, hoewel ongelooft, een eerlijk en rechtvaardig leven leiden. In hen, zeide de heer Brunetière, werkt nog de invloed van het christendom na, zonder dat zij zelf zich daarvan zijn bewust. Men vernietigt gelukkig niet in enkele jaren, wat achtien eeuwen van Christendom ons aan hooge zedelijkheid hebben gebracht.

„Van het absolute, dat ons woord loochent, vinden wij het besef in onze harten op het oogenblik der handeling. Bij de zoogenaamde *wisbegeerten* der moraal, die geen wisselingen zijn en nog minder contradicties, maar een evolutie, gevoelt men, dat er iets is, wat gegrift staat in de gemoederen. En dit iets, mijne heeren, men moge het toeschrijven aan opvoeding of aan heredititeit, is het Christendom.”

Voortreffelijke taal! En hoe verdwijnt tegenover zulke waarheden de droeve verklaring, dat alle dogmatische godsdienst absoluut van onwaarde is, in het niet.

Zij, die langen tijd de mannen van vooruitgang en ontwikkeling zich waanden, omdat zij het anti-clericalisme huldigden, zij zijn, naar het treffend woord van den heer Brunetière, de vertegenwoordigers van een vervlogen tijdperk. Hun rol is afgespeeld!

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Gouvernementsbesluiten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 27 Mei jl., N.º 295, is aan den Heer C. D. MEIJER, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als luitenant bij de dd. Stedelijke Schutterij, onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezen diensten.

Bij Gouvernements-beschikking, dd. 2 dezer maand, N.º 300, is aan den Heer J. M. NOTER, van onderwijzer aan de Openbare Jangensschool alhier, wegens familie-aangelegenheden, een binnentijdsch verlof van drie maanden verleend.

Kerkelijke berichten.

Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN RAARS, Apostolisch Vicaris van Curaçao, heeft Pinksterzondag tot priester gewijd den Eerwaarden Heer A. ELLIS van het Groot-Seminarie te Scherpenheuvel.

Deze priesterwijding had voor Curaçao een bijzondere beteekenis, daar de Eerwaarde Heer Ellis de eerste Curaçaonaar is, die uit Curaçaosche ouders geboren priester is gewijd. Het was dus niet zoozeer nieuwsgierigheid als wel warme belangstelling, die de Sint-Annakerk tot in de uiterste hoeken vulde met Katholieken uit de beide parochiën der stad en ook uit de buitendistricten, terwijl een groot getal andersdenkenden eveneens in stillo

FEUILLETON.

UN GENERAL.

Sophia Petrowna tabata sosega su curpa riba un cama, ma coe su cara scondir den su manoenan i deramando lágrima amarga. E tabata stima, i es koe e tabata stima, tabata cruelmente rancá for di djé, i morto tabata único suerte di e jonkman, si é mester bolbé mira e moza. Es cordamentoe ai sol tabata basta pa haci e moza, koe no tin binti anja ainda di edad, bira desespara.

Destructor di nan felicidad tabata su mes tata adoptivo: general Alexandro Wasiljewitch Suwarow-Rymnikski, i toer cos pa e motiboe aki:

Sophia a perdé su tata i su mama for di tem é tabata chikito i el a bini den cas di Suwarow; el a acepta jioe di su companjero di gera coe masjar gustoe i é tabata stima i educa e mucha manera su mes jioe. Sophia anto no tabatin ningun motiboe di ta desespara, si un cierto dia no a socede un cos, koe parcé lo a doena su bida henteramente un otro direccion i poné su coerazon toer na flama.

Alexander Watiljewitch mes a doena motiboe, aingun otro hende sino é sol tin culpa! Pakiko el a trecé es jonkman aki, aki, koe ta un ora di distancia for di lugar di egército na e castiljo biéuw, fastidioso; pakiko el a obli-ga es moza pa semper ta na su lado na ora di egercicio of rebista di troepa i tambe di trecé den su compania es joven oficial?

Promé su manoe tabata toca coe es di es moza, ora nan ta hugga carta; despues ora e general no tabata mira é tabata primi apasionadamente es manoenan finí na scondir i alafin el a hinca un carta den su manoe, den cual é tabata bisé, koe é ta stimé di toer su coerazon. Nan a contra coe otro, nan a hura otro amor i fieldad eterna, nan a forma miles idea i nan tabata dichosa. Toer esai a dura cuater siman solamente.

Tabata den anja 1790. Suwarow a bai subiendograda pa grada. El a vencé Pugatscheff; el a lucha coe Turconan i é tabatin bon resultado i el a sofoca un revolucion di Polaconan pa medio di su conocementoe i su energia. El no a keda sin haja su recompensa. Titulo i Orden tabata jobé riba djé, Catharina a hacié Conde ruso, José II a hacié Conde di reino germánico i imperatriz a percufá tambe koe es glorioso general por sostené den su estado. Tempoe largoe oro i terreno tabata jobé pé.

Ma Suwarow tabata un general ambicioso i na mes tem exacto. Nunca el a keré koe el ta haci basta. Pa esai continuamente é tabata mehora egército ruso. Pa esai el a reuni algun troepa na un lugar separá pa sinja nan conocé coestumber, medionan di auxilio i dificultadnan di gera.

Pa é no perdé toer afeccion pa cas, el a poné su bibamentoe den un castiljo koe tabata basji i koe ta pafó di di muraja, oenda su soldatnan ta. El a manda busca Sophia Petrowna, pa koe despues di su trabaonan duroe di henter dia, es moza por tené compa-

nia den su poco oranan di sosiego.

Coe tristeza, un cierto dia, es general a bandona su campamentoe; a bini mal noticia for di San Petersburgo. Unico pensamentoe koe tabata hacié poco contentoe, tabata idea com contentoe Sophia lo ta, di miré bini cas asina tempran i no na ora di coestumber.

Poco-poco el a subi trapi, despues koe el a baha for di su cabai, i coe masjar prudencia el a jega na es porta koe ta bai den kamer; el a tendé algun papiamentoe, poco boroto i despues un harimentoe muy alegre. El a hala es cortina koe ta sirbi pa porta un banda i é ta mira Leon Nikolajewitsch i Sophia Petrowna.

Suwarow a bira asina rabiá, koe el a saca su spada i el a boela riba Leon, pa koe é laba es ofensa haci né, coe sanger di es violador. Ma mes liger tambe Sophia a para meimei di djé i di su querido, evitando di es manera ai un accion sangriento.

„Bo ta risca! Un oficial ordinario!” Suwarow tabata grita, mientras é tabata busca di los for di Sophia, koe a pasa su brazá na su garganta. „Bo a risca bini maliciosamente den mi cas?”

„Mi no a drenta scondir! Su Excelencia mes a habri cas pa mi!” Es oficial a respondé coe un tono orguljoso. „Tanto ta bai!” Es general a grita mientras el a bira mas falsoe pa motiboe koe es oficial a respondé. „Sali, unbez!”

„Lo mi no sali, mientras su Excelencia no papia coe mi den cortés!” Leon a respondé, birando falsoe pa es moda koe é tabata tratá. „Mi ta nobel i oficial di imperatriz mescos koe bo!”

Suwarow a troca color, rabia a cera su garganta, é no por a papia i koe mitar palabra noema é por a bisa:

„Bo ta nada, nada!”

„Sophia i mi ta stima otro”, Leon a sigi ta papia sin spanta i coe es obstinacion di hubentud, koe kier papia hustamente ora é mesté keda ketoe, „i majan lo mi pidi Su Excelencia manoe di senjorita Sophia.” Awor cos a bai muchoe aleuw.

Manera koe ta un colebra a mordé es general a boela riba djé.

„Un respondi riba bo pidimentoe lo mi doena bo unbez! Esta, koe lo mi larga fusila bo mes dia koe mi bolbé haja bo huntoe coe Sophia Petrowna. No loebida!”

I coe un harimento di un rabia pacífica, el a draai lomba pa nan i el a sali for di cas.

El a boela riba su cabai i el a corré den cajanán sin ningun obheto, herebiendo di rabia. Ma mas aleuw koe é tabata jega, mas tantoe é tabata calma. I manera semper cerca hende rabioso, reaccion ta drenta mas liger segun koe nan rabia tabata bira mas violente, i com koe el a poerba pa keda den su promé furia mas tantoe é tabata comprendé koe el no a trata huicioso. Asina anto koe ora su cabai a coemiza ta camna poco-poco, é mester a reconocé, koe el a cometé bobidad di mas grandi.

Es fatal mal genio koe é tin, koe tabatin varios bez mal resultado i koe dos bez por a poné perdé pa semper! Aki tambe el a poné den un posicion di mas ridiculo posibel! Kiko el a gana coe esai! E mester tabata

aandacht de verheven en indrukwekkende plechtigheden der priesterwijding volgden.

De Pontificale H. Mis, waaronder de H. Priesterwijding plaats had, begon ten negen ure en eindigde omstreeks half twaalf. Bij de plechtigheden waren tegenwoordig de Geestelijkheid der stad, de Paters Professoren en Heeren Studenten van Scherpenheuvel, alsmede de Pastoor van Santa Rosa, de Zeer Eerw. Pater FRIE, en de WelEerwaarde Pater Moxaco van de Congregatie der Salesianen, terwijl de Eerwaarde Fraters van het Colegio Santo Tomas met heerlijken zang de plechtigheden opluisterden. Zeker zal deze langverwachte dag, die aan Curacao zijn eersten priester gaf, met onuitwisbare letteren in de geschiedenis van het Katholieke Curacao worden opgeteekend.

Op Pinkstermaandag droeg de WelEerwaarde Heer A. ELLIS aan het rijk versierde hoogaltaar der Sint-Annakerk te Otrabanda zijn eerste plechtige H. Mis op. Zeerw. werd daarbij geassisteerd door den Zeer Eerwaarden Heer C. BLONDE als presbyter assistens, door de Eerwaarde Heeren R. AGELLO als diaken, M. Piffo als subdiaken en L. BECERRA als ceremonie-meester. De drie laatstgenoemde Eerwaarde Heeren zijn studenten aan het Groot-Seminarie te Scherpenheuvel en studiegenooten van den nieuwgewijden priester. Het jongenskoor der Sint-Annakerk deed zich bij deze gelegenheid op een verdienstelijke wijze hooren.

Geen wonder, dat een groote menigte belangstellenden tegenwoordig was bij dit eerste H. Misoffer, dat op menig een diepen indruk maakte. Aandoenlijk en plechtig was vooral het oogenblik, toen de WelEerwaarde Heer ELLIS voor de eerste maal de H. Communie uitreikte aan zijn naaste familie-leden.

Spare God nog vele jaren het leven en zegene Hij den arbeid van dezen jeugdigen priester tot eer der Katholieke Kerk en tot heil van Curacao.

Havennieuws.

Omstreeks den 1. Juni wordt van New-York hier verwacht en zal naar Europa vertrekken de *Prins Willem III* van den K. W. L. M.; eveneens moet den 1. en 2. Juni hier aankomen en denzelfden dag naar Europa vertrekken de *Centro America* van de maatschappij *La Veloe*. Met beide booten is er gelegenheid tot het verzenden van brieven, enz.

Is er sprake van geweest dat de *Maracabo* van de *Red D Line* onder Hollandsche vlag zou gaan varen, tot nog toe is dit niet geschied.

De *Maracabo* volbrengt nog steeds hare reizen onder Amerikaansche vlag.

contentoe!

Leon Nicolajewitsch tabata un nobel i di bon familia. é tabata rico i é tabata un oficial talentoso. Sigur lo é no por haya un mejor esposo pa Sophia Petrowna! Lawor?

Ma di nada ta sirbi si é corda toer e cosnan ai; no por troca nada mas: é l a doena su palabra i ningun poder di mundoe por haci é kibré.

Henter dia el a keda di mal bijs té koe por fin el a haya un idea koe a calmé poco.

Sophia Petrowna lo bai aki for. El a droemi trankilmente i mainta tempran el a bai na su castiljo pa é poné Sophia na haltura di un of otro cos.

Ora el a drenta el a bolbé haya Leon cerca Sophia. Toer dos tabata jora. Suwarow a bira pálido manera morto. "Kiko bo ta keré, lo mi haci awor, Leon Nicolajewitsch!" el a puutra coe un to no maloe.

"Loké bo por respondé coe bo concencia, excelencia!" es hoben oficial a respondé. "Huzga bo mes. Bo sabi koe mi bisa formalmente, koe lo mi larga fusila bo si bo bolbé bini cerca es muger aki. Pues, kiko mi mester haci?"

Es hoben no a respondé ma el a keda mira tristoe su dilanti. Sophia Petrowna a cai rodia dilanti di es general. "Pordon, mi tata!" é tabata sclama,

Posterij.

Als tijdelijke maatregel, in verband met den oorlog tusschen Spanje en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is de verzending van brieven en andere stukken van Holland naar Curacao langs den weg van New-York gestaakt en zal, tot nadere aankondiging, eene verzending van brieven en andere stukken naar Curacao plaats vinden langs den weg van Liverpool en van Genua gedurende de maanden Mei en Juni als volgt:

a. langs den weg van Liverpool met de Britsche pakketbooten: 24 Mei en 3, 14 en 24 Juni e. k.

b. langs den weg van Genua, met de Italiaansche pakketbooten: 2 Juni.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Henri Alkan (5), James Adams Berkel, C. J. Van de Bloquery, A. Burau, Susana Curisl, Matilda Depol, Daniel De Sola, T. Hurtado, Johans, Julia A. de Lina, Nicolas Redmond, I. A. Señor & C., Maris & Schippers, Buenaventura y Jose Anto. Soto, Pedrito Tromp.

Aangeteekende stukken:

Jacob M. Chumaceiro, Sarah P. de Senior.

Onderwijs.

Dezer dagen werd het gebouw, dat voor de Sint-Jozefsschool te Pietermaai in aanbouw was, in gebruik genomen. Ofschoon in allen eenvoud opgetrokken en van bescheiden afmetingen voldoet het nieuwe schoolgebouw aan alle eischen, die bij inrichtingen van dien aard kunnen worden gesteld en voorziet ruimschoots in de behoeften van het Katholiek bijzonder onderwijs in de parochie van Pietermaai. Ruime, frissche lokalen bieden plaats voor een groot aantal jongens en daarom in het oude schoolgebouw voortdurend behoefte had aan plaatsruimte, zijn die lokalen berekend op een aanmerkelijk grooter aantal kinderen dan hetwelk thans de school bezoekt. Ieder klas heeft haar afzonderlijken ingang en voor de klassen op de bovenverdieping is aan de achterzijde van het gebouw een trap met balkon aangebracht. De schoolmeubelen voor het grootste gedeelte frisch en nieuw geven aan de lokalen een vroolijk aanzien, terwijl in het lokaal der hoogste klasse een verzameling is aangelegd van de gewone voorwerpen, waarover in Hollandse leesboeken dikwijls gesproken wordt, doch waarvan de leerlingen, omdat die zaken hier uitheemsch zijn, vaak een verkeerd en een onvolkomen begrip hebben.

Zonder twijfel kunnen wij de parochie van Pietermaai gelukwenschen met dit nieuwe schoolgebouw, dat opnieuw een bewijs levert van Katholieke offervaardigheid en aan het reeds zoo bloeiende Katholiek

tené compasion—mi, mi ta culpabel, mi solamente" i su lágrima tabata muha manoenan di es general. Ma é no tabata haci caso di djé.

"Mi ta bai na mi egército pa mi larga poné bo preso. Bai ajá!" El a draai i el a sali for di es cuarto.

Despues di un despedida dolorosa es dos enamoradonan a separa for di otro. Leon a priminti koe lo é hui, ma el a bai directamente na su egército. Sin Sophia Petrowna, bida no tin balor mas pé.

Ora el a jega na porta di es lugar, oenda egército ta, el a contra un troepa di soldá. Oficial di es troepa a moenstré orden koe é tin pa ponéle preso. Moda koe nan a bini i consideracion koe nan tené coe né, tabata doena di comprendé koe nan kier pa é hui. Ma Leon Nicolajewitsch tabata hari nan di mira com nan no por a logra den nan obheto.

Ora nan a bisa Suwarow koe Leon ta preso, el a bira manera un morto i é no a papia ni un palabra. El a coeminsa camna bai-bini mas di un ora i sin papia ni un palabra.

Porfin el a manda jama es comandant koe Leon ta sirbi den su regiment. Mi ta larga fusila Leon Nikolaewitsch awé mes pa su obstinacion i su continuo desobediencia," é dici coe e

bijzonder onderwijs nog grooteren vooruitgang verzekert.

Laatstleden Dinsdag is hier na een langdurige ziekte overleden de Heer C. A. ZEPPEFELDT, in leven Hoofd der openbare armenschool te Pietermaai. De Heer ZEPPEFELDT bereikte den ouderdom van 53 jaren en was vijf en twintig jaar bij het openbaar onderwijs werkzaam.

Leger.

Sinds verleden week Woensdag zijn een korporaal en een soldaat van het garnizoen alhier niet meer in de kazerne teruggekeerd. Of men hier aan desertie moet denken of wel aan een ongeluk, weet men niet; alleen is bekend, dat de soldaat 150 gulden uit Holland ontvangen had en hij dat geld, toen hij uitging, bij zich moet gehad hebben.

Dinsdag is de etat-mayor van de *Friesland*, die hier Zaterdag binnenviel, door den Commandant van dezen bodem aan den HoogedelGestregen Heer Gouverneur der kolonie voorgesteld. Later bracht ZHEG. aan boord van de *Friesland* een tegenbezoek.

Politiezaken.

De vorige week had een droevig ongeval in een der straten van Willemstad plaats. Een man, die sinds korten tijd uit het krankzinnigen-gesticht is ontslagen, verwondde met een scheermes een man en een vrouw. De politie nam hem in verzekerde bewaring. Men weet niet, of deze verwondingen werden toegebracht in een aanval van waanzin of om een andere reden.

In den nacht van Donderdag op Vrijdag is er in de straten van Willemstad vrij ernstig gevochten door de matrozen van de hier gestationeerde oorlogsschepen en eenige burgers. Bij die vechtpartij werden twee burgers en twee matrozen met messen gewond en wel zoo, dat er dadelijk geneeskundige hulp moest worden ingeroepen.

Ongelukken.

Voor een paar weken hebben wij gemeld, dat sinds 6 April op de plantage *De Kuip* in de parochie van Westpunt een kind werd vermist. Dezer dagen heeft men op een zeer afgelegen plaats de overblijfselen van een kinderlijkje verspreid gevonden. Men vermoedt daarom, dat het kind is verdwaald geraakt en toen van honger gestorven. Vogels en andere dieren zouden verder het lijkje hebben verscheurd.

De pokziekte.

Gelukkig hoort men weinig of niets meer van de gevreesde ziekte in het naburige Venezuela, een paar gevallen hier en daar uitgezonderd.

comandant, ora el a drenta cerca djé, "larga prepara toer cos."

"Su excelencia ta pidi un consejo di gera?" es comandant tabata puntra spantar.

"Ningun consejo di gera, ningun formalidad, mi kier doena un egempel!" es general a respondé.

"Com, un checucion, sin sentencia ni huez?"

"Mi ta toer huez."

"Ma Excelencia, esai ta imposibel?"

"Nada koe mi kier ta imposibel!" Suwarow tabata grita, mientra el a bati su pia abao furioso. "Mi ta gradici bo Senior Comandant, i cumpli coe mi orden!"

Coe duele ma falso e comandant a sali for di tent di es general. Ora noticia di loké ta bai socedé a plama henter egército tabata riba bao. Sin proceso, sin tendéle i sin defensa? Imposibel!

Ta un asesinato loké general ta bai haci. Otro generalnan i oficialnan di rango haltoe a jena es general coe rekest i demostraciones; i otro nan a manda comision. Ma Suwarow a keda inflexible.

E no a haci caso di nan pidimentoe i el a para cerca: koe tres or Leon Nikolawitsch lo ta fusilá.....

(R ta sigi.)

Dat het Bestuur der kolonie alle noodige maatregelen genomen heeft, ingeval de ziekte zich ook hier zou vertoonen, blijkt wel hieruit, dat het niet meer gebruikte militaire hospitaal voor de aangetastten in gereedheid was gebracht en de verzorging der zieken was opgedragen aan de Eerwaarde Zusters, die het St. Elizabethsgasthuis bedienen en die bij de eerste aanvraag van het Bestuur zich dadelijk tot dat werk bereid hadden verklaard.

De 32e Jaargang der Katholieke Illustratie.

Welk een rijke verscheidenheid van gravures en tekst blijft de *Katholieke Illustratie*, jaar in jaar uit, haar duizenden lezers aanbieden! In de eerste maandelijksche aflevering van den 32en jaargang, die we voor ons hebben liggen, treffen wij weer een keur van voortreffelijke bijdragen aan van schrijvers, wier naam bij het publiek een goeden klank heeft.

We treffen daarin aan een aandoenlijke dorpsgeschiedenis van den gevierden Vlaamschen schrijver Pieter Danco: *De Rode Haan*; een boeiende vertelling van den hoofdredacteur J. R. v. d. Lans: *Uit bevoogen dagen*; een prettige reisbeschrijving van J. F. Nuyens: *Een tochtje in de Belgische Ardennen*; nog een vertelling van J. van Hogge: *De baljapon*, en ten slotte (want "elk wat wils" is altijd de leus der *Illustratie* geweest) een sprookje van J. Vesters Jr.: *De daghoemer en de tevedenheid*.

Doeh dit alles, hoeveel ook reeds op zich zelf, is nog maar een kleinigheid bij hetgeen den lezers verder in den loop van den jaargang te wachten staat. Met bijzondere ingenomenheid maken wij gewag van het aangekondigde nieuwe historische verhaal: *Roomsch-Koning* van J. R. v. d. Lans, dat ongetwijfeld de *clou* (om het zoo eens te noemen) van dezen jaargang zal vormen.

Niet minder lof verdienen de keurig uitgevoerde gravures, waarbij ook steeds de grootste verscheidenheid betracht wordt. Waar aldus en tekst en platen zoo goed verzorgd worden, daar kan het niet anders, of de *Katholieke Illustratie* moet zich wel in de gunst van het publiek blijven verheugen, — dit te eerder, daar zij altijd meer geeft dan zij belooft. Van beloven gesproken, met voldoening en instemming zal algemeen vernomen worden dat de premie, die de *Illustratie* haar abonnees elk jaar aanbiedt, ditmaal een feestgave zal zijn in verband met het Kroningsjaar. Een goed werstaander heeft maar een half woord nodig om te weten wat bedoeld wordt.

Herinneren wij ten slotte nog aan de kostbare prijzen, aan het oplossen der rebussen verbonden, en aan den uiterst lagen intekenprijs (f. 3.60 per jaar) voor zulk een fraai en degelijk tijdschrift, dat wij een eereplaats toewenschen op de boekentafel van elk huisgezin.

Oorlogsberichten.

Uit de laatste berichten blijkt, dat admiraal Dewey op den dag na den slag van Cavite, commandant Lambertson aan boord van de *Petrel* naar Cavite zond, daar hij dacht, dat het zich overgegeven en daarvoor de witte vlag geheschen had. Lambertson landde en was niet weinig verwonderd, er ongeveer een duizendtal goed gewapende Spaansche mariniers aan te treffen, ondanks de schijnbare overgave. Admiraal Montejó, zelf gewond en naar Manila overgebracht, was te Cavite vervangen door kapitein Sostoa. Deze verklaarde, dat den vorigen avond de witte vlag niet geheschen was als sein van overgave, maar slechts om een oogenblik tijd te winnen tot het in veiligheid brengen van de vrouwen en kinderen uit Cavite, waartoe men nog geen gelegenheid had gehad wegens den plotseligen overval der Amerikanen. Commandant Lambertson noodigde Sostoa en zijne soldaten uit, zich over te geven, onder bedreiging van een bombardement. Sostoa vroeg twee uren be-

INGEZONDEN STUKKEN.

Geachte Heer Redacteur,

Nu de Kroningsfeest-Commissie het voorloopig program van feestelijkheden bij gelegenheid der aanvaarding van de Regeering door H. M. de Koningin heeft openbaargemaakt, mogen dunkt ons, wel een paar woorden aangaande die feestviering in 't midden worden gebracht.

Er hangen, zooals uit het programma blijkt, in onze stad groote plannen in de lucht, die als ze verwezenlijkt worden iets zeer schoons kunnen opleveren. Versiering der stad, een allegorische optocht, wat al niet? En al schreef ik het beperkende, „als ze verwezenlijkt worden,” ik twijfel er geen oogenblik aan, dat dit zal gebeuren. 't Komt er echter maar op aan: hoe?

Zonder hier in theoretische beschouwingen over aesthetica te willen vervallen, meen ik toch even in herinnering te mogen brengen wat Ozanam zegt: *L'art, c'est un moyen de faire l'éducation de l'homme*, daarmede de kunst een plaats in het maatschappelijk leven aanwijzende, die haar hooger stelt dan de andere factoren, die haar niet doet zijn een liefhebberij van enkelen, maar een uiting van het algemeen, sprekend van wat het volk denkt en gevoelt, maar ook weer invloed uitoefenend op datzelfde volk. Dat die invloed veredelend zal zijn, ligt voor de hand, mits men zich herinnere, wat kunst is, en zich niet vergape aan wat wel eens dien naam aanneemt, maar er heelemaal niet op lijkt.

Laat bij alle versieringen vooral niet uit het oog verloren worden, dat eenvoud ook hier het kenmerk is van het ware, dat schoonheid zonder strengheid niet denkbaar is. Versier liever niet, dan leelijk! Maak geen parodie op hetgeen ernstig bedoeld is. Verkracht het karakter van de stad en van de gebouwen niet, door ze met prullen te omhangen. Wat doet het er toe? Is dat noodig? Hebben wij in onze vroolijke driekleur niet een heerlijk middel van decoratie, wat door niets bijna kan worden geëvenaard of overtroffen?

En dan een andere niet minder gewichtige opmerking: Laat men geen krachten versnipperen. Doe niet door het aantal kleine privaatversieringen het geheel lijden. Een paar werkelijk mooie dingen zijn duizendmaal beter dan honderd leelijke.

Nu hebben wij bij de plannen er een dat zeer mooi is. Schrijver dezes is geen lid van de feestcommissie en 't is dus geen *oratio pro domo* als hij zijn meening uitspreekt.

Men wil hier een allegorischen optocht houden. Dat is een zeer mooi plan. En als dat goed uitgevoerd wordt, belooft het veel schoons.

Daar kan de kunst werkelijk aan het woord komen: in kleeding, in kleurenharmonie, in groepeerings voor. Niet wanneer we daar, zooals dat veel bij optochten gebeurt, een aantal aangekleede heertjes twee aan twee zien voortbijtrekken, zonder karakter, niet passend in de omgeving, waarin zij heeten zich te bewegen. Wel, wanneer zoo'n optocht werkelijk een geheel vormt, wanneer er illusie in is, wanneer we niet maar mooi opgepoetste mannetjes achter elkaar zien wandelen, maar bijv. heusche soldaten uit den tijd, dien de optocht voorstelt, een bonte groep in de verscheidenheid, in de *onverschuldigheid* vaak der costumes. Zoo stel ik mij een optocht voor, een aaneengesloten dichten drom, honderden sterk, met vendels niet van een paar man, maar veertig, vijftig minstens, met veel paarden, enz. Zoo opgevat en zoo uitgevoerd, zou Willemstad in dezen optocht iets werkelijk buitengewoons, iets *artistieks* leveren! In mijn verbeelding zie ik een historische groep onze breede pleinen en straten doortrekken: de soudaniers in breede rijen, in flinken martialen pas; de edelen en hoofden in dichten groepen, omstuwend den veldheer; de ruiterij, den trein met zijn bonte toebehooren van geschut en ambulances, van vrouwen en kindereu, een verhuizing op groote schaal. Als ik daarbij denk aan zooveel optochten die ik zag van enkele mannetjes, met sigaretjes in den mond achter elkaar aan struipelend, soms met moeite het evenwicht bewa-

rende, en mij die denk trekkende over onze pleinen, dan krijg ik een onweerstaanbaren lust tot lachen.

Maar... nu komt het heel voorname Voor zoo iets zijn noodig verschillende zaken. Ten eerste: uit echten kunstzin voortspuitende belangeloosheid, die niet meedoet om het mooiste pakje aan te hebben, maar om een schoon geheel te helpen vormen. En dan *geld*. Veel geld! Heel veel geld! En zou men nu niet wijs doen, met geen versieringen van stadsgedeelten te maken, die, als ze eenigszins dragelijk zulien wezen, ook niet voor niemendal aan te brengen zijn maar het geld dat deze zouden kosten, te besteden voor den optocht? Over hoe meer de commissie kan beschikken des te mooier kan het geheel worden. Er zijn onder de leden daarvan mannen, die, zooals wij allen weten, daarvoor berekend zijn.

Werkt men in deze richting, dan kan Willemstad iets unieks, beter nog, iets *schoons* doen, want we weten het allen: het echte werkelijk artistieke wordt maar weinig gevonden.

A. C. B.

NEDERLAND.

De Koninginnen.

Alfred Capus vertelt in den *Figaro* de volgende grap ingegeven door den lieflijken indruk, dien Koningin Wilhelmina op de Parijzenaars gemaakt heeft.

Een heilig radicaal (wandelt in het Bois de Boulogne met een van zijn geestverwanten) Bravo, Brisson!

Zijn vriend. Juist, leve Brisson, hij is onze man!

De radicaal. Heb je zijn redevoering gelezen?

De vriend. Ik ken ze uit het hoofd.

De rad. Dat is er een, die ten minste de groote beginselen nog niet vergeten heeft. Het gevaar van de zijde der clericalen...

De vriend. De centraliseering...

De rad. En den tweeden December.

De vriend. Sedert den dood van onzen grooten Madier de Montjau is er nog maar een echte zuivere radicaal over, dat is Brisson!

De rad. Alle anderen zijn in staat, nog eens met de geestelijkheid te knelen...

De vriend. O!

De rad. Of zelfs met een pretendent.

De vriend. Weg met de pretendenten!

De rad. Weg met het Koningschap!

[De stoet van de jonge Koningin van Nederland rijdt hen voorbij.]

De vriend. Kijk eens, de jonge Koningin Wilhelmina.

De rad. O, wat ziet zij er lief uit!

De vriend. (neemt zijn hoed af). Beukoorlijk!

Beiden. (vol enthousiasme). Leve de Koningin!

Pater K. M. A. L. Wulffingh.

Omtrent wijlen den Eerw. Pater WULFFINGH, wiens overlijden wij in een onzer vorige nummers meldten, lezen wij nog het volgende:

De vader van Pater Wulffingh behoorde tot een deftige Duitsche, protestantsche familie. Hij was de zoon van den geheimsecretaris van Z. M. den Koning van Pruisen. Zeer godsdienstig van leven studeerde hij zelfs eenigen tijd voor protestantsch predikant te Bonn. Het behaagde God, zijn oogen voor de dwaling te openen. Zoo omhelsde hij uit volle overtuiging den katholieken godsdienst, echter niet zonder schade voor zijn tijdelijken welstand, want sinds dien tijd werd hij door zijn familie voor immer verstooten. Maar dit offer werd hem door God ruimschoots vergoed. Behalve een eerzaam bestaan schonk God hem een kroost, even merkwaardig in getal als hoedanigheid. Vijf kinderen omhelsden den geestelijken staat en één zelfs werd bekleed met de hoogste waardigheid der Kerk, met het bisschoppelijk purper. Pater Wulffingh, wiens leven thans eindigde, was de oudste zoon.

Mr. B. M. Bahlmann. †

Een hier ontvangen bericht meldt, dat Mr. BAHLMANN, lid van de Tweede Kamer der Staten - Generaal en een der beste woordvoerders van de Katholieke partij, terwijl hij in de Tweede Kamer een redevoering uitsprak, plotseling is overleden.

Ingezonden Mededeelingen.

DE GEZONDE VROUW

heeft, afgezien van elk gevoelen over gestalte en gelaat, een aantrekkelijkheid, die haar alleen eigen is. De frischheid harer wangen, haar veerkrachtige stap, haar welluidende stem, het gelukkig doel van haar leven — dit alles zijn als zooveel magneten, die de geheele wereld tot haar trekken. Hoe een wonderlijke en kostbare zaak de gezondheid ook is, toch is zij niet zoo moeilijk te verkrijgen als sommige moedelloozen wel denken. De meeste ongesteldheden bij de vrouw komen voort uit slecht bloed, onvoldoende voeding en algemeene verzwakking. De moderne wetenschap verschaft het beste geneesmiddel in dezen toestand, namelijk

HET PREPARAAT

VAN WAMPOLLE.

Dit preparaat bevat alle herstel aanbrengeende en voedende bestanddeelen van de zuivere Levertraan, door ons uit de versche lever van kabeljauw getrokken, *nachts* *zonder den walgelijken smaak en kleur*, en is vermengd met Hypophosphiten en Extracten van mout en wille kersschillen. Wanneer dit preparaat voor den maaltijd genomen wordt, wekt het den eetlust op, voelt goed, geeft levenskracht, vermeerdert het bloed en neemt bij de vrouw de bijzondere zwakheden weg, die de ware oorzaak zijn van hare ongesteldheid. Het is een troost voor uitgeputte vrouwen, voor moeders met zuigelingen, voor meisjes, die tot den volwassen leeftijd geraken. Hunne bloede kleur wordt dwijft en het versterkt hun borst. In een woord het preparaat van Wampolle voedt en ontwikkelt het geheele lichaam, en brengt menige verrassing aan zwakke, hopelooze en moedellooze lijdens. Het is het typisch succes, dat door de geneeskunde in onze eeuw is verkregen, en een geneesmiddel, dat in overeenstemming met de krachten der natuur werkt. Een flesch slechts overtuigt reeds. Het is zoet als honig. Niemand kan door dit preparaat bedrogen worden. Bij alle apothekers wordt het verkocht.

EMULSION DE SCOTT.

El joven é ilustrado Dr. Freitez Pineda de la Ciudad de Barquisimeto expresa su valiosa opinión sobre el modo de combatir las afecciones bronco-pulmonares:

Dr. Rafael Freitez Pineda, Médico Cirujano, certifica: Que he usado hace algun tiempo en mi clientela privada la "Emulsión de Scott" siempre con resultados satisfactorios en las afecciones bronco-pulmonares de naturaleza tuberculosa y en las convalecencias de las enfermedades adinámicas.

Haciendo justicia al mérito de esta buena preparación farmacológica me es grato dar la presente certificación.

DOCTOR R. FREITEZ PINEDA.

Barquisimeto, Abril 10 de 1894.

ADVERTENTIE.

SINT-JOZEFSGEZELLEN-VEREENIGING.

Zondag 5 Juni 's voormiddags ten 10 ure: Gewoone maandelijke vergadering van het Bestuur. Maandag 6 Juni 's avonds ten 8 ure: Algemeene vergadering der Gezellen.

Namens het Bestuur,

D. CORSEN, *President*.

J. DE GROOT, *Secretaris*.

denktijd, gedurende welke Lambertson aan boord van de *Petrel* terugkeerde. Toen hij twee uren later te Cavite terugkwam, bemerkte hij, dat hij om den tuin geleid was. De witte vlag wapperde wel boven het arsenaal, maar Sostoa en zijn duitzend soldaten waren verdwenen met al hunne wapenen en waren het garnizoen van Manila gaan versterken. Werkelijk berichtte het laatste telegram van den gouverneur der Philippijnen aan het Madridsch kabinet hun terugkeer. En zoo bezetten de Amerikanen nu te Cavite een smalle verlaten kuststrook, waar zich slechts een hospitaal met zieken bevindt. Daarenboven hadden, de Spanjaarden alles, wat maar eenigszins kon meegevoerd worden, uit het kleine stadje medegenomen, om zoo weinig mogelijk in de handen des vijands over te laten.

Voorals zijn de Amerikanen bitter teleurgesteld, dat admiraal Dewey maar geen kans ziet, Manila te bezetten. Integendeel, een over Hongkong door hem verzonden bericht meldt, dat de opstandelingen op de Philippijnen niet alleen voor de Spanjaarden maar ook voor de Amerikanen gevaarlijk beginnen te worden. Denklijk zijn de opstandelingen ontevreden over Dewey's verklaring, dat hij, ingeval de Philippijnen veroverd worden, het bestuur niet aan hen wil laten, maar dat de V. S. het zelf op zich zullen nemen.

En Cuba, dat men, door de opstandelingen aldaar gesteund, met 10.000 man meende te kunnen veroveren?! Mac Kinley heeft zoo goed ingezien, welk eene groothedswaan dit was, dat zijn opperbevelhebber Miles nu bezig is — niet 20 à 25.000 man, zooals het eerst heette, maar — 66.000 man bijeen te trekken om een landing op Cuba te beproeven. De Spanjaarden maken zich gereed om de Yankes warm te ontvangen. Langs de geheele kust (men kan het op de Amerikaansche kruisers zien, die er verkenning doen) worden de forten bijgewerkt, nieuwe schansen opgeworpen en alle sterkten onderling telegrafisch verbonden.

Ook voor Santiago de Cuba hebben de Amerikanen deze week bij een eerste verschijnen het hoofd gestoot. Deze stad werd gebombardeerd door dertien Amerikaansche oorlogsschepen, onder anderen door de *Yowa*, de *Brooklyn*, de *Texas*, de *Massachusetts* en de *Amazonas*. De *Cristobal Colon* in vereeniging met de forten beantwoordde het vijandelijk vuur, twee bommen vielen op de *Iowa* en veroorzaakten daar belangrijke schade en het Amerikaansche eskader was genoodzaakt terug te trekken. Den volgende morgen verschenen de Amerikaansche schepen weer voor de stad, doch hunne kanonschoten schenen een teeken te zijn voor de opstandelingen, die ten getale van ruim twee duizend op vier kilometer afstand van Santiago waren samengetrokken, om de stad ook van de landzijde aan te vallen. Het binnendringen in de haven scheen onmogelijk. Omtrent den einduitslag dezer bewegingen is nog niets bekend.

Zelden hebben wij, zoo schrijft de *Cur. Courant*, den naam van ons eilandje zoo herhaaldelijk hooren noemen als in de laatste weken, tengevolge van het aandoen onzer haven door de Spaansche flotille op 14 Mei. De Amerikaansche bladen zijn zoo ver gegaan als om te gewagen van schending der neutraliteit, waartegen door den Amerikaanschen minister van Buitenlandsche zaken aan den Nederlandschen gezant te Washington gereclameerd zou zijn geworden. Dit moet op 16 Mei hebben plaats gevonden naar men wil, doch den 17 Mei wordt uit den Haag naar New-York geseind dat men nog niet de minste aanmerking uit Washington had ontvangen over het feit dat de Spaansche oorlogsschepen op Curaçao zich van kolen en levensmiddelen hadden voorzien. In de *Herald* komt een telegram voor, waarin gemeld wordt dat Curaçao zich naar de regelen der stipte onzijdigheid heeft gedragen en dat geen grond tot reclames bestaat.

Asilo de Santa Rosa.

La Dirección de este asilo agradece debidamente á cuantos con dádivas ó pequeñas mensualidades contribuyen al sostenimiento é incremento de aquel Instituto. Al propio tiempo se recomienda á sus favorecedores por trabajos de Sastrefía y Zapatería, dos nuevos talleres abiertos para la instrucción de los huérfanos.

En fin anuncia que el ramo de cochería, libre ya de otros trabajos, espera ser ocupado otra vez en composuras parciales ó totales de coches.

De door ons in 187 uitgevonden *Uppr Palmolive Zeep* is de meest gerenommeerde Nederlandsche Toiletzeep, fijn geparfumeerd, bijzonder zacht voor de huid en de meest geschikte Zeep voor zuigelingen en kinderen en voor alle personen, die prijs stellen op eene gezonde blanke en zachte huid.

Voor de tropische luchtstreken is deze Zeep uitnuttend, daar zij door zuiverheid van fabrikaat en hoog zeepgehalte een vreeslijk en niet aangename geur afwerpt.

Onze *Palmolive Zeep* staat onder voortdurende controle van Dr. P. F. VAN HAMEL ROOS en A. HARMENS WZN. te Amsterdam.

Ieder stukje moet van onzen naam en gedeponeerd fabrieksmerk *"HET JYKER"* voorzien zijn.

Men wachte zich voor de talrijke namaakfels.

SOLEDE VERKOOPELERSGEZOCHT.

GEER. DOBBELMANN, Nijmegen. Zeepfabrikanten.

Botica Central

DE LANNOY & CO

CURAZAO - OTRABANDA

CALLE ANCHA N° 165

Teléfono No 107.

Surtido completo de drogas y medicinas de patente de las más modernas; perfumes de varias fábricas, anteojos, tabacos, semillas de hortalisa, cacao y chocolate de distintas marcas, vinos del Rin y tinto de los más renombrados, cerveza blanca y negra, etc., etc.,

L'UZ DIAMANTE,
LONGMAN & MARTINEZ,
NEW YORK.

Edificios de Expansión, Rums y Mal Olor.

— De Venta Por —

Las Ferreterías y Almacenes de Viveros.

FOTOGRAFIA SOUBLET

Este muy conocido Taller se ofrece de nuevo sus trabajos a sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO

de 8 A. M. — 4 P. M

TE KOOP.

De tuin "St. Domingo," gelegen bij Rio Canario, voorzien van woonhuis, windmolen, enz. Te bevragen bij den eigenaar

K. BONSEMA

TOSES Y CATARROS.

Como curativo de la Tos y del Catarro no tiene igual la Emulsión de Scott. Hay gran diferencia entre "detener" ó "aliviar" y curar radicalmente un catarro ó tos. No puede haber curación real sin hacer desaparecer la causa de la enfermedad. La Emulsión de Scott devuelve al sistema robustez y fuerzas haciendo que no esté tan expuesto á estas enfermedades. El principio de la Tísis es á menudo un catarro ó tos. Como la

Emulsión de Scott

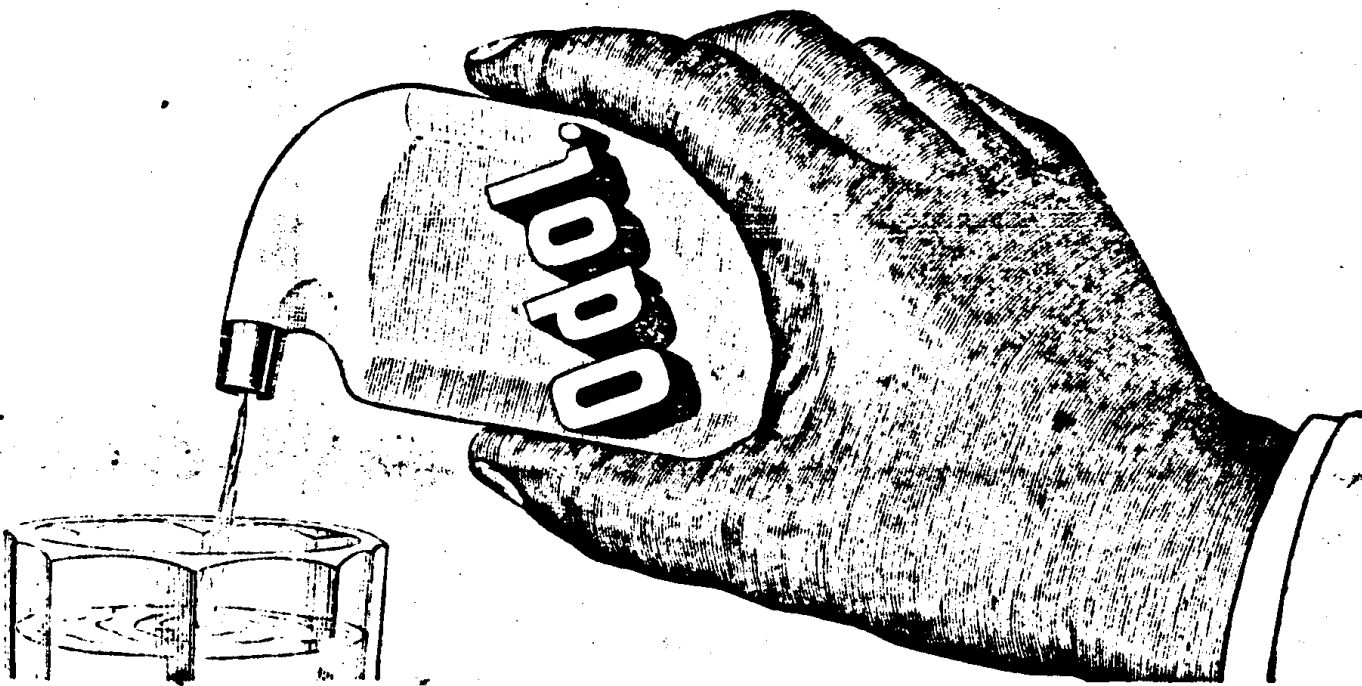

Marca de Fábrica.

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfitos de cal y de sosa cura tan efectivamente la tos y el catarro, se la considera muy necesaria medicina de familia que es prudente conservar en la casa contra tan frecuentes afecciones. Es agradable al paladar. Los niños la toman con verdadero placer y los transforma de raquíticos y débiles á fuertes y rollizos, blindandolos, por decirlo así, contra las Toses y Catarros y otras enfermedades. Pruébese. No hay nada mejor para curar la Anemia.

De venta en las Boticas. Rechácense las imitaciones.

Scott y Bowne, Químicos, Nueva York.

van Houtens Cacao

Wordt door de Cacao-kenners wegens hare voortreffelijkheid en heerlijken smaak boven andere merken verkrozen.

M.B. GORSIRA & CO

— HEERENSTRAAT —

tienen constantemente un surtido de toda clase de mercancías renovado por todos los vapores.

Novedades.

Artículos de fantasía

etc., etc., etc.,

MAQUINAS DE COSER DE SINGER

LEGÍTIMAS.

PRECIOS DE REALIZACION.

N. WOUTERLOOD JP^z

te LEIDEN.

FABRIKANT VAN

Verduurzaamde

Levensmiddelen.

Gedeponeerd

Fabrieksmerk

N.B. Nevensstaand merk komt voor op de bodems of deksels der blikken, op de etiketten en verpakkingen.

STEEDS

blijft de intekening geopend op de

Papiamentsch-Hollandsche Woordenlijst

DOOR

ALFREDO F. SINTIAGO.

Nadere Informaties te bekomen te Willemstad, Kerkstraat N° 195 of in den Boekhandel van de Heeren A. Bethencourt en Zonen, Willemstad,

Zie N° 743 van de *Amigoe di Curaçao*